

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ
LƏNKƏRAN DÖVLƏT UNIVERSİTETİ

"Təsdiq edirəm"
Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən

dos.Z.I.Məmmədov
" 07" yanvar 2026-cı il

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 6004008 Mühasibat A+B, 6004005 Maliyyə A+B

Fakultə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Mülki Müdafiə (Proqram Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilən 23 aprel 2010 -cu il tarixli 76 nömrəli "Ali təhsilin dövlət standartı və proqramına əsasən tərtib olunmuşdur.)

Kodu: İPF B-21

Tədris ili: II 2025/2026

Semest: II

Tədris yükü: Audotoriya saati: 30 saat (15 saat müəhazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 3 kredit

II Müəllim haqqında məlumat

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı: Sədi İsmayılov t.ü.f.d. dos.

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı :ismailov.sedi@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas ədəbiyyat:

1.H.O.Ocaqov "Mülki müdafiə"

2.Ocaqov H.O. , Nağıyev N.T. ,Muxtarov R.M. "Mülki müdafiə Dərslik"

Əlavə ədəbiyyat

3.F.Manafov "Həyat fəaliyyəti təhlükəsizliyi"

IV Perekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa bir fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənnin tədris olunmasına ehtiyac yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Mülki Müdafiə fənnin tədrisinin insanların təhlükəsizliyinin sağlamlığın təminatında rolu böyükdür. Sülh və müharibə dövrlərinin fəvqəladə hallarda, təbii fəlakət, istehsal

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri.

FTN 1 Fövqəladə hadisələrin (FN) təsnifatı, onların xarakteristikası, mülki müdafiənin yaranma tarixi və onun FN –də rolu və vəzifələrini öyrənmək. Mülki müdafiə ilə bağlı Nazirlər Kabinetinin Qərarları və normativ-hüquqi bazanı bilmək.

FTN 2 Sülh və müharibə dövrlərində mülki müdafiənin rolunu və vəzifələrini bilmək. Texnogen FH-da hadisələrin qarşısının alınması yolları, bakterioloji, kimyəvi və radiasiya şəraitində əhalinin davranış qaydalarını, mahiyyətini bilmək. Karantin, Observasiya şəraitində, sanitariya təmizliyi, ərazinin dezinfeksiyası, kimyəvi zəhərlənmə ocaqlarında deqazasiya, radiasiya şəraitində isə deqazasiya isə dezaktivasiya üsulları bilmək.

FTN 3 Fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması üçün Dövlət sisteminin rolu və vəzifələrini bilmək. Herbişdirilməmiş mülki müdafiəni dəstələrinin yaradılmasını öyrənmək.

FTN 4 Fövqəladə hallar zamanı əhalinin mühafizəsinin təşkilini həyata keçirmək. Kollektiv mühafizə qurğuları və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. Fərdi mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. FH-lar zamanı əhalinin əhalinin köçürülməsini bacarmaq və onu həyata keçirmək.

FTN 5 Mülki müdafiə kəşfiyyatının təşkili və aparılması qaydalarını bilmək. Radiasiya və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarını işlətməyi bacarmaq.

FTN 6 Mülki müdafiə tədbirlərinin planlaşdırılması və həyata keçirilməsini bacarmaq. Qəza-xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işləri həyata keçirmək. FH-lər zamanı dağıntı ərazisində ilk tibbi yardım aparmağı bacarmaq.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. I - Kolloqviyum sualları.

1. Mülki müdafiənin yaranma tarixi
2. Mülki müdafiənin vəzifələri
3. Mülki müdafiənin təşkili prinsipləri və ona rəhbərlik
4. Fövqəladə halların miqyasına görə növləri
5. Sülh mənşəli fövqəladə hallar
6. Texnogen xarakterli fövqəladə hallar
7. Təbii xarakterli fövqəladə hallar.
8. Kütləvi qırğın silahların növləri. Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.
9. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri
10. Zəhərləyici maddələrin toksikoloji cədvəli.

II-Kolloqviyum sualları

1. Bioloji silahın zədələyici təsiri. Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması. Observasiya və karantin.
2. Zəhərlənmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması. Əhalinin sanitariya təmizlənməsi.
3. Mühafizənin əsas prinsipləri
4. Fövqəladə hadisənin nəticələrini aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsiplər
5. Qəza-xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlər

6. Xilasetmə zamanı görülən işlər və görülən işlər zamanı təhlükəsizlik qaydaları.
7. Kollektiv mühafizə qurğuların təyinatı
Sığınacaqların konstruksiyası
8. Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası
9. Sadə daldalanacaqların konstruksiyası
10. Fərdi mühafizə vasitələrin növləri

XVI. İmtahan sualları

1. Mülki müdafiənin yaranma tarixi
2. Mülki müdafiənin vəzifələri
3. Mülki müdafiənin təşkili prinsipləri və ona rəhbərlik
4. Fövqəladə halların miqyasına görə növləri
5. Sülh mənşəli fəvqəladə hallar
6. Texnogen xarakterli fəvqəladə hallar
7. Təbii xarakterli fəvqəladə hallar.
8. Kütləvi qırğın silahların növləri. Nüvə silahının zədələyici amilləri və nüvə zədələnmə ocağı.
9. Kimyəvi silahın zədələyici təsiri və ən vacib xüsusiyyətləri
10. Zəhərleyici maddələrin toksikoloji cədvəli.
11. Bioloji silahın zədələyici təsiri. Bioloji zədələnmə ocağının nəticələrinin aradan qaldırılması. Observasiya və karantin.
12. Zəhərlənmələrin nəticələrinin aradan qaldırılması.
Əhalinin sanitariya təmizlənməsi.
13. Mühafizənin əsas prinsipləri
14. Fəvqəladə hadisənin nəticələrini aradan qaldırmaqdan ötrü istinad olunan prinsiplər
15. Qəza-xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlər
16. Xilasetmə zamanı görülən işlər və görülən işlər zamanı təhlükəsizlik qaydaları.
17. Kollektiv mühafizə qurğuların təyinatı
Sığınacaqların konstruksiyası
18. Radiasiya əleyhinə daldalanacaqların konstruksiyası
19. Sadə daldalanacaqların konstruksiyası
20. Fərdi mühafizə vasitələrin növləri
21. Tənəffüs üzvlərin mühafizə vasitələri
22. Dəri səthinin mühafizə vasitələri
23. Köçürmə tədbirləri və mahiyyəti
24. Köçürmənin planlaşdırılması və təşkili
25. Əhalinin köçürülməsi üsulları
26. Mülki müdafiə qüvvələrin təyinatı. Mülki müdafiə dəstələrin növləri
27. Hərbişdirilməmiş dəstələrin yaradılması.
28. Mülki müdafiə xidmət növləri və xidmət dəstələrinin fəaliyyəti
29. İlk tibbi yardımın növləri
30. Qanaxmalar zamanı ilk tibbi yardım
31. Yara və yanığ zamanı ilk tibbi yardım
32. Sınıq, çıxma və əzilmə zamanı ilk tibbi yardım
33. Zəhərlənmələr zamanı ilk tibbi yardım
34. Boğulma zamanı ilk tibbi yardım

35. Fərdi tibbi mühafizə vasitələrin növləri
36. İlk tibbi dəsti (aptekçə)

"Mülki müdafiə" fənninin sillabusu 6004008 "Mühasibat", 6004005 "Maliyyə" ixtisaslarının təhsil proqramı, tədris planı və "Mülki müdafiə" fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Texnologiya və texniki elmlər" kafedrasının 07.01.2026-cı il tarixli iclasında müzakirə edilərək (protokol № 05) təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:

dos. S.Q. Ismayilov

Kafedra müdiri :

dos. R.F. Əliyev